

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

15.01.2018 № 25

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
23 лютого 2018 р.
за № 225/31677

Про затвердження Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників

Відповідно до пункту 33 частини другої статті 17 Кодексу цивільного захисту України, з метою вдосконалення нормативно-правового забезпечення у сфері пожежної безпеки **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Правила експлуатації та типові норми належності вогнегасників, що додаються.
2. Департаменту формування політики щодо підконтрольних Міністрові органів влади та моніторингу МВС (Боднар В.Є.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Голову Державної служби України з надзвичайних ситуацій Чечоткіна М.О.

Міністр

А.Б. Аваков

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
внутрішніх справ України
15.01.2018 № 25

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
23 лютого 2018 р.
за № 225/31677

ПРАВИЛА

експлуатації та типові норми належності

вогнегасників

I. Загальні положення

1. Ці Правила установлюють вимоги до експлуатації переносних вогнегасників повною масою до 20 кг та пересувних вогнегасників повною масою до 450 кг, призначених для гасіння пожеж класів А, В, С, D, F, та електроустановок, що перебувають під напругою до 1000 В (далі - Е), та норми їх належності на об'єктах суб'єктів господарювання незалежно від форм власності (далі - об'єкти).

2. Ці Правила поширюються на будинки і приміщення різного призначення, що експлуатуються, підприємства, установи та організації (незалежно від виду їх діяльності та форм власності) (далі - суб'єкти господарювання), механічні транспортні засоби і є обов'язковими для виконання посадовими особами (власниками).

3. Ці Правила не поширюються на:

1) об'єкти, у яких зберігаються, виробляються або є в обігу вибухові речовини і засоби підривання, небезпечні хімічні речовини, радіаційні та бактеріологічні засоби;

2) підземні споруди підприємств гірничодобувної промисловості;

3) електрорухомий склад, шахти, тунелі та підземні споруди метрополітену;

4) транспортні засоби залізничного, повітряного, річкового та морського транспорту.

4. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, виходячи із специфічних умов та особливостей пожежної безпеки виробництв, можуть додатково розробляти свої галузеві правила експлуатації та норми належності вогнегасників, що затверджуються в установленому законодавством порядку після їх погодження з центральним органом виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки.

Вимоги галузевих правил експлуатації та норм належності вогнегасників мають бути не нижчі встановлених вимог, передбачених цими Правилами, а також не мають суперечити їм.

5. У цих Правилах терміни вживаються в таких значеннях:

визнання вогнегасника непридатним до використання - календарна дата в документі, який засвідчує неможливість відновлення роботи вогнегасника з показниками якості, передбаченими технічними вимогами до нього;

вогнегасник - технічний засіб, призначений для припинення горіння подаванням вогнегасної речовини, що міститься в його корпусі, під дією надлишкового тиску, за масою і конструктивним виконанням придатний для транспортування і застосування людиною;

вогнегасник загального призначення - елемент протипожежного захисту об'єкта, призначений для ліквідації пожеж класів А, В, С, Е на початковій стадії їх розвитку;

вогнегасник спеціального призначення - елемент протипожежного захисту об'єкта, призначений для ліквідації пожеж класів D, F на початковій стадії їх розвитку та протипожежного захисту об'єкта зі специфічними умовами експлуатації та (або) особливостями пожежної небезпеки виробництва;

гарантійний строк експлуатації вогнегасника - проміжок часу, встановлений виробником або підприємством з технічного обслуговування вогнегасників і зазначений у технічній документації та на маркуванні вогнегасника, протягом якого гарантується його працездатний стан за умови дотримання споживачем вимог інструкції з експлуатації;

експлуатація вогнегасника - термін від часу виготовлення вогнегасника до визнання його непридатним до використання;

застосування вогнегасника за призначенням - застосування вогнегасника для припинення горіння подаванням вогнегасної речовини, що міститься в його корпусі, під дією надлишкового тиску;

зберігання вогнегасника під час експлуатації - утримання вогнегасника в спорядженому стані у відведеному для його збереження місці протягом установленого строку;

зняття вогнегасника з експлуатації - документально оформлена подія, яка фіксує технічну неможливість або недоцільність подальшого застосування вогнегасника за призначенням чи його технічного обслуговування;

настанова з технічного обслуговування вогнегасника - нормативний документ, що містить відомості про практичні прийоми або методи технічного обслуговування вогнегасника;

огляд вогнегасника - первинна та (або) періодична перевірка його відповідності вимогам експлуатаційної документації;

підприємство з технічного обслуговування вогнегасників (далі - ПТОВ) - суб'єкт господарювання, який здійснює технічне обслуговування вогнегасників,

засвідчує їх справність і має ліцензію з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення відповідно до законодавства та настанови з технічного обслуговування вогнегасників від виробників;

працездатний стан вогнегасника - стан вогнегасника, за яким значення параметрів, які характеризують його здатність виконувати задані функції, відповідають вимогам нормативних та експлуатаційних документів;

робочий цикл вогнегасника - проміжок часу від виготовлення до визнання непридатним до використання вогнегасника, який зазначений у схемі робочого циклу вогнегасника (додаток 1);

технічне діагностування вогнегасника - стадія технічного обслуговування, метою якої є визначення технічного стану вогнегасника, пошук несправності та прийняття рішення щодо його ремонту, перезаряджання або завершення експлуатації;

технічне обслуговування вогнегасника - комплекс операцій, спрямованих на перевірку вогнегасника та забезпечення його роботи в режимах очікування використання за призначенням, транспортування і зберігання або на прийняття рішень щодо ремонту чи зняття його з експлуатації;

транспортування вогнегасника під час експлуатації - переміщення вогнегасника в спорядженому стані із застосуванням (за потреби) транспортних і вантажопідйомних засобів;

6. У цих Правилах наведено такі позначення типів вогнегасників:

ВВ - вогнегасник водяний;

ВВП - вогнегасник водопінний;

ВВПА - пристрій вогнегасний водопінний аерозольний;

ВГ - вогнегасник газовий, у тому числі вуглекислотний (ВВК);

ВП - вогнегасник порошковий.

Цифра після позначення типу вогнегасника означає масу вогнегасної речовини в кілограмах (для ВВПА - в грамах), що міститься в його корпусі. Наприклад, ВП-5 - вогнегасник порошковий з масою вогнегасної речовини 5 кг.

II. Загальні вимоги до експлуатації вогнегасників

1. Під час експлуатації вогнегасників необхідно керуватися цими Правилами та іншими нормативними актами, що регламентують вимоги до експлуатації вогнегасників.

2. Забезпечення виконання вимог цих Правил покладається на суб'єктів господарювання.

Забезпечення виконання вимог цих Правил у житлових будинках (квартирах) приватного житлового фонду та інших приватних окремо розташованих господарських спорудах і гаражах, на територіях, у дачних будинках та на садових

ділянках покладається на їх власників чи орендарів, якщо інше не обумовлено договором найму відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України.

3. Суб'єкти господарювання, а також орендарі зобов'язані:

1) дотримуватися вимог цих Правил та інших нормативних документів у цій сфері;

2) проводити своєчасні огляди та технічне обслуговування вогнегасників;

3) утримувати вогнегасники в працездатному стані;

4) не допускати використання вогнегасників не за призначенням;

5) проходити теоретичне навчання та практичне відпрацювання навичок застосування вогнегасників.

4. Виробники та постачальники вогнегасників зобов'язані:

1) гарантувати відповідність виготовленої (такої, що реалізується) продукції вимогам документів, що підтверджують якість та безпечність продукції;

2) надавати покупцю експлуатаційну та технічну документацію на вогнегасники;

3) гарантувати роботу вогнегасників з дати реалізації (продажу) до першого гарантійного терміну обслуговування.

5. Для забезпечення працездатного стану та якісної експлуатації вогнегасників на об'єкті особою, відповідальною за пожежну безпеку, має бути організовано їх технічне обслуговування відповідно до норм, правил (настанови з технічного обслуговування вогнегасників), установлених їх виробником, та інших нормативних документів у сфері пожежної безпеки.

6. Виробники або постачальники зобов'язані забезпечити проведення технічного обслуговування вогнегасників відповідно до ДСТУ 4297:2004 «Пожежна техніка. Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги» на всій території України за регіональним принципом (розподілом) шляхом створення власних ПТОВ або надання повноважень існуючим ПТОВ, перелік яких наводиться в паспорті на кожний вогнегасник.

Виробник (постачальник) зобов'язаний забезпечити технічне обслуговування, гарантійний ремонт вогнегасників, їх випуск і поставку для ПТОВ у необхідному обсязі та асортименті, а також випуск і поставку запасних частин до них протягом усього строку їх виробництва, а після зняття з виробництва - протягом строку служби, у разі відсутності такого строку - протягом десяти років.

III. Організаційні заходи щодо забезпечення експлуатації вогнегасників

1. Особі, відповідальній за пожежну безпеку, необхідно обов'язково провести огляд вогнегасників перед розміщенням їх на об'єкті. Під час огляду встановлюються:

1) наявність сертифіката відповідності;

- 2) наявність інструкції з експлуатації та паспорта на кожний вогнегасник;
- 3) цілісність пломб на запірних пристроях;
- 4) наявність чи відсутність зовнішніх пошкоджень на корпусах вогнегасників;
- 5) положення стрілок індикаторів тиску закачних вогнегасників (у межах робочого діапазону);
- 6) наявність у маркуванні та в експлуатаційній документації відомостей про виробника, дату виготовлення (продажу) і технічного обслуговування.

2. Після проведення огляду вогнегасникам присвоюються облікові (інвентарні) номери за прийнятою на об'єкті системою нумерації.

3. Особі, відповідальній за пожежну безпеку на об'єкті, необхідно вести журнал обліку вогнегасників (додаток 2).

4. У разі зняття вогнегасника загального призначення з експлуатації суб'єкт господарювання зобов'язаний ужити заходів щодо недопущення зниження рівня протипожежного захисту.

Вогнегасники спеціального призначення, зняті з експлуатації або надані на технічне обслуговування (ремонт, проведення випробувань або перезарядження), мають бути замінені на резервні вогнегасники спеціального призначення з технічними характеристиками, які не можуть мати нижчі технічні характеристики знятих з експлуатації або наданих на технічне обслуговування.

5. У приміщеннях з технологічними процесами, внаслідок яких при аварійному режимі можуть утворюватися газо-, пило- або пароповітряні суміші, вогнегасники слід розміщувати за межами приміщень з урахуванням безпечних відстаней.

Вогнегасники в місцях розміщення (всередині будинків і приміщень, біля входів або виходів з них, у коридорах) не мають створювати перешкод під час евакуації людей.

У приміщеннях з тимчасовим перебуванням людей вогнегасники слід розміщувати ззовні приміщення або біля входу (виходу).

У приміщеннях з постійним перебуванням людей вогнегасники потрібно розміщувати всередині приміщення, запобігаючи створенню перешкод для евакуації людей.

6. Переносні вогнегасники розміщують шляхом навішування за допомогою кронштейнів на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для їх повного відчинення, або встановлюють у пожежні шафи пожежних кран-комплектів, на пожежні щити, стенди, підставки та спеціальні тумби.

Для зазначення місцезнаходження вогнегасників на об'єктах мають встановлюватися вказівні знаки згідно з ДСТУ ISO 6309:2007 «Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір» (ISO 6309:1987, IDT). Знаки розташовуються на видимих місцях на висоті 2-2,5 м від рівня підлоги як всередині, так і за межами приміщень.

7. Розміщувати вогнегасники слід таким чином, щоб забезпечити можливість прочитування маркувальних написів на їх корпусах.

При цьому необхідно забезпечити їх захист від дії механічних пошкоджень, сонячних променів, опалювальних і нагрівальних приладів, а також хімічно агресивних речовин (середовищ), які можуть негативно вплинути на їх роботу.

8. На механічних транспортних засобах вогнегасник має бути в закріпленому стані в місцях, визначених підприємством-виробником. У разі якщо конструкцією транспортного засобу зазначене місце не передбачено, вогнегасник слід розташовувати в легкодоступному місці.

Вогнегасники, що розміщуються за межами кабін, потрібно захищати від впливу атмосферних опадів, сонячних променів і бруду. Забороняється зберігання вогнегасника в багажнику механічного транспортного засобу (крім легкового автомобіля), кузові вантажного автомобіля та інших місцях, доступ до яких обмежено.

9. Вогнегасники, які розміщуються за межами приміщень або в неопалювальних приміщеннях та не призначені для експлуатації за температури нижче 5 °С, на холодний період року необхідно переносити в опалюване приміщення. У таких випадках на пожежних щитах та стендах має розміщуватись інформація про місцезнаходження вогнегасників. Інформація стосовно перенесення вогнегасників відображається в журналі обліку вогнегасників.

10. Огляд вогнегасників при їх експлуатації здійснюється особою, відповідальною за пожежну безпеку на об'єкті, не рідше одного разу на місяць.

Під час огляду перевіряються:

1) відповідність типу і заводського номера вогнегасника зареєстрованому обліковому номеру та місцезнаходженню на об'єкті;

2) наявність інструкції з експлуатації та паспорта на вогнегасник;

3) дата проведення технічного обслуговування, яка має відповідати вимогам експлуатаційної документації;

4) наявність та цілісність пломби, пристрою блокування (запобіжної чеки), розтруба або гнучкого рукава (відповідно до типу вогнегасника) та кронштейна (якщо передбачено конструкцією);

5) наявність зовнішніх пошкоджень вогнегасників та слідів корозії на них;

6) положення стрілки індикатора тиску кожного закачного вогнегасника (крім газового та ВВПА), яка має бути в межах робочого діапазону (у зеленому секторі шкали індикатора), залежно від температури експлуатації;

7) наявність пошкоджень маркування (етикетки) кожного вогнегасника.

Результати оглядів реєструються особою, відповідальною за пожежну безпеку на об'єкті, в журналі обліку вогнегасників.

11. Особа, відповідальна за пожежну безпеку на об'єкті, зобов'язана організувати технічне обслуговування вогнегасників у таких випадках:

пошкодження або відсутність маркування, пломб або пристроїв блокування на них;

наявність механічних пошкоджень і слідів корозії на їх корпусах або запірно-пускових пристроях;

відсутність робочого тиску в корпусі та (або) наявність надмірного тиску (для вогнегасників закачного типу);

після використання за призначенням;

після закінчення гарантійного терміну експлуатації, передбаченого експлуатаційною документацією виробника.

12. Технічне обслуговування вогнегасників здійснюється ПТОВ, що мають відповідну ліцензію з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення відповідно до вимог ДСТУ 4297:2004 «Пожежна техніка. Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги», норм, правил (настанови з технічного обслуговування вогнегасників), установлених їх виробником, та інших нормативних документів і нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки.

Під час огляду вогнегасників після надходження з технічного обслуговування особа, відповідальна за пожежну безпеку на об'єкті, перевіряє наявність на корпусі вогнегасника етикетки ПТОВ, форма та зміст якої наведені в додатку 3 до цих Правил.

13. Приймання вогнегасників після технічного обслуговування оформлюється актом, який складається не менше ніж у двох примірниках і підписується представниками споживача послуг та ПТОВ.

IV. Вимоги безпеки під час експлуатації вогнегасників

1. Під час експлуатації вогнегасників необхідно дотримуватися заходів безпеки, визначених нормативно-правовими актами та нормативними документами з питань охорони праці та експлуатації вогнегасників.

2. Забороняється:

1) експлуатувати вогнегасники з наявністю вм'ятин, опуклостей або тріщин на корпусі, запірно-пусковому пристрої, накидній гайці, а також у разі порушення герметичності з'єднань вузлів вогнегасника, несправності індикатора тиску (для закачних вогнегасників) та відсутності або пошкодження пломби;

2) допускати механічні ушкодження корпусу та запірної арматури вогнегасника;

3) розбирати і перезаряджати вогнегасники особам, які не мають права на проведення таких робіт;

4) кидати вогнегасник у полум'я під час використання за призначенням та завдавати механічних пошкоджень для приведення його у дію;

5) під час експлуатації вогнегасника спрямовувати його насадку (гнучкий рукав або розтруб) у бік людей;

6) використовувати вогнегасники для потреб, не пов'язаних з пожежогасінням;

7) використовувати вогнегасники за відсутності розтруба або гнучкого рукава (залежно від типу вогнегасника).

3. Гасіння осередків пожежі, які виникли поза межами приміщень, потрібно здійснювати вогнегасником з навітряного боку.

4. Під час гасіння пожежі одночасно кількома вогнегасниками не дозволяється здійснювати гасіння струменями вогнегасної речовини, спрямованими назустріч один одному.

5. Газові вогнегасники мають застосовуватись у тих випадках, коли для ефективного гасіння пожежі необхідні вогнегасні речовини, що не пошкоджують обладнання та об'єкти (електронна апаратура, музеї, архіви тощо). Застосування порошкових вогнегасників для гасіння таких пожеж дозволяється лише за відсутності газових вогнегасників.

6. Під час застосування газового або порошкового вогнегасника для гасіння пожежі електрообладнання, що перебуває під напругою електричного струму до 1000 В, необхідно дотримуватися рекомендацій, зазначених у паспорті на вогнегасник.

7. Забороняється застосовувати водяні та водопінні вогнегасники для гасіння обладнання, що перебуває під електричною напругою, а також для гасіння речовин, які вступають з водою в хімічну реакцію, що супроводжується інтенсивним виділенням тепла та розбризкуванням речовини, якщо вони не призначені для цього.

8. Під час гасіння пожежі порошковими вогнегасниками необхідно брати до уваги утворення високої запиленості і, як наслідок, зниження видимості в приміщенні.

9. Під час гасіння пожежі газовими вогнегасниками необхідно враховувати можливість зниження концентрації кисню в повітрі приміщення, особливо якщо воно невелике за об'ємом.

У приміщеннях, де використання газових вогнегасників може створити небезпечну для життя людини концентрацію газів у повітрі, а також у разі використання пересувних газових вогнегасників необхідно використовувати ізолювальні засоби індивідуального захисту органів дихання.

Перед використанням пересувних газових вогнегасників слід обмежити кількість обслуговуючого персоналу, який перебуває в приміщенні.

V. Вимоги до оснащення об'єктів вогнегасниками

1. Будинки і приміщення різного призначення мають бути оснащені переносними або пересувними вогнегасниками відповідно до цих Правил.

2. Під час експлуатації будинків і приміщень різного призначення мобільні (інвентарні) будівлі і споруди та підсобні приміщення мають бути оснащені вогнегасниками відповідно до цих Правил.

3. Колісні транспортні засоби оснащуються вогнегасниками відповідно до Норм оснащення вогнегасниками колісних транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 1997 року № 1128 (зі змінами).

4. Норми належності порошкових вогнегасників для виробничих і складських будинків та приміщень промислових підприємств наведено в додатку 4 до цих Правил.

Норми належності водяних та водопінних вогнегасників для виробничих і складських будинків та приміщень промислових підприємств наведено в додатку 5 до цих Правил.

Норми належності газових вогнегасників для виробничих і складських будинків та приміщень промислових підприємств наведено в додатку 6 до цих Правил.

Норми належності вогнегасників для гаражів та автомайстерень наведено в додатку 7 до цих Правил.

Придатність переносних і пересувних вогнегасників до гасіння пожеж різних класів та діапазони температур їх експлуатації наведено в додатку 8 до цих Правил.

5. Для вибору типу та необхідної кількості вогнегасників для оснащення об'єкта слід враховувати фізико-хімічні та пожежонебезпечні властивості горючих речовин, характер їх взаємодії з вогнегасними речовинами, а також площу приміщень, будинків і споруд.

6. Необхідну кількість вогнегасників визначають окремо для кожного поверху та приміщення об'єкта.

Приміщення, у якому розміщено декілька різних за пожежною небезпекою виробництв, не відділених одне від одного протипожежними стінами, оснащують вогнегасниками за нормами найбільш небезпечного виробництва.

За наявності декількох приміщень з однаковою пожежною небезпекою необхідну кількість вогнегасників для їх захисту визначають згідно з нормами належності та з урахуванням загальної площі цих приміщень.

VI. Вибір типу та необхідної кількості вогнегасників

1. Під час вибору типу і необхідної кількості вогнегасників як елементів протипожежного захисту об'єкта слід також керуватися галузевими правилами пожежної безпеки, нормами технологічного проектування та іншими нормативно-правовими актами, що регламентують вимоги до оснащення об'єктів вогнегасниками.

Критеріями вибору типу і необхідної кількості вогнегасників для захисту об'єкта є:

1) категорія виробничого та складського приміщення за вибухопожежною та пожежною небезпекою;

2) клас можливої пожежі;

3) придатність вогнегасника для гасіння пожежі певного класу та відповідність умовам його експлуатації;

4) вогнегасна здатність вогнегасника конкретного типу за ДСТУ 3675-98 «Пожежна техніка. Вогнегасники переносні. Загальні технічні вимоги та методи випробувань», ДСТУ 3734 (ГОСТ 30612-99) «Пожежна техніка. Вогнегасники пересувні. Загальні технічні вимоги»;

5) гранична захищена площа.

Класи пожеж визначено в ДСТУ EN 2:2014 «Класифікація пожеж» (EN 2:1992, EN 2:1992/A1:2004, IDT).

Категорія будинків, приміщень та зовнішніх установок виробничого і складського призначення за вибухопожежною або пожежною небезпекою визначається відповідно до вимог ДСТУ Б В.1.1-36:2016 «Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою».

2. Якщо на об'єкті можливі осередки пожеж різних класів, слід обирати вогнегасники окремо для кожного класу пожежі або віддавати перевагу більш універсальному вогнегаснику. При виборі таких вогнегасників їх кількість має дорівнювати більшому значенню, що отримане для кожного класу пожежі окремо.

3. За потреби використання різних типів вогнегасників допускається здійснювати заміну одного типу на інший із забезпеченням рівності сумарної вогнегасної здатності за класом пожежі, характерної для цього об'єкта. Коефіцієнти ефективності вогнегасників за їх вогнегасною здатністю щодо гасіння модельних вогнищ пожеж класів А та В наведено в додатку 9 до цих Правил. Наприклад, порошковий вогнегасник ВП-9 для пожежі класу В, що має коефіцієнт ефективності 13, можна замінити на два вогнегасники - порошковий ВП-6 (має коефіцієнт ефективності 8) та водопінний ВВП-6 (має коефіцієнт ефективності 5), які мають сумарний коефіцієнт ефективності 13.

4. Об'єкти різного призначення оснащуються переносними вогнегасниками, перелік яких наведено в додатку 10 до цих Правил, та пересувними вогнегасниками, перелік яких наведено в додатку 11 до цих Правил.

5. Будинки адміністративного та побутового призначення і громадські будинки на кожному поверсі повинні мати не менше двох переносних (порошкових, водопінних або водяних) вогнегасників з масою заряду вогнегасної речовини 5 кг і більше.

Крім того, слід передбачати по одному газовому вогнегаснику з величиною заряду вогнегасної речовини 3 кг і більше:

на 20 м² площі підлоги в офісних приміщеннях з оргтехнікою, коморах, електрощитових, вентиляційних камерах та інших технічних приміщеннях;

на 50 м² площі підлоги в приміщеннях архівів, машзалів, бібліотек, музеїв.

6. Приміщення, у яких розміщено оргтехніку, слід оснащувати переносними газовими вогнегасниками з розрахунку один вогнегасник ВВК-1,4 чи ВВК-2, але не

менше ніж один вогнегасник зазначених типів на приміщення.

7. Для захисту квартир багатоквартирних житлових будинків і будинків індивідуальної забудови слід використовувати переносні вогнегасники з розрахунку один водяний (ВВ-5, ВВ-6), або водопінний (ВВП-6), або один порошковий (ВП-2, ВП-3) вогнегасник на одну квартиру або на один будинок індивідуальної забудови.

Додатково будинки та приміщення, зазначені в пунктах 5-7 цього розділу, можуть оснащуватися ВВПА з масою заряду вогнегасної речовини 400 г і більше.

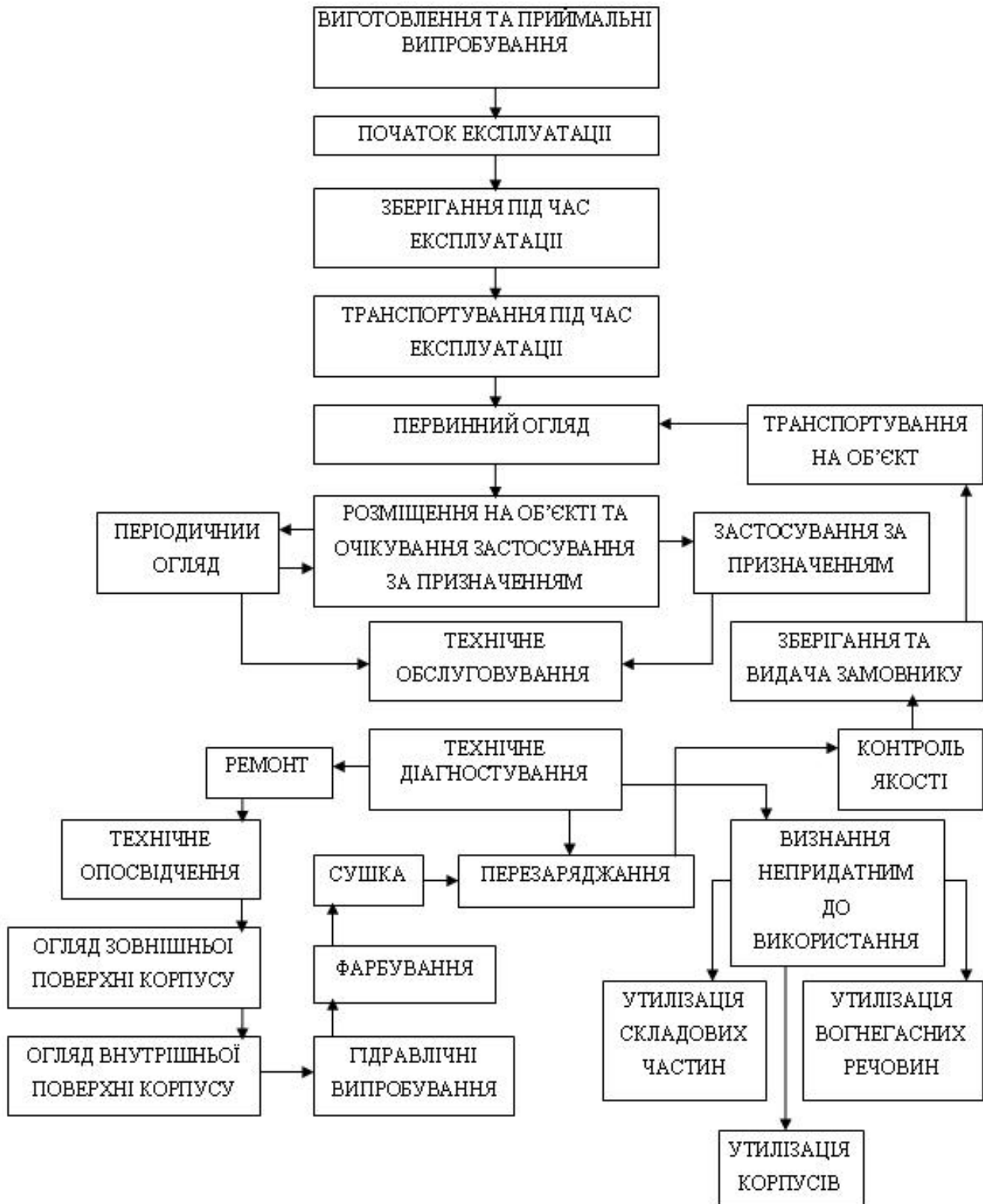
8. Для захисту приміщень, призначених для виготовлення кулінарної продукції та (або) приготування їжі, слід використовувати переносні вогнегасники з можливістю гасіння пожежі класу F з розрахунку один вогнегасник на одне окреме робоче місце для виготовлення кулінарної продукції та (або) приготування їжі.

**Т. в. о. директора Департаменту
формування політики
щодо підконтрольних
Міністрові органів влади
та моніторингу МВС**

С.Є. Житняк

Додаток 1
до Правил експлуатації
та типових норм належності
вогнегасників
(пункт 5 розділу I)

СХЕМА
робочого циклу вогнегасника

Додаток 4
до Правил експлуатації
та типових норм належності
вогнегасників
(пункт 4 розділу V)

НОРМИ
належності порошкових вогнегасників для виробничих і
складських будинків та приміщень промислових
підприємств

№ з/п	Гранична захищена площа, м ²	Клас можливої пожежі	Мінімальна кількість порошкових вогнегасників								
			переносний вогнегасник із зарядом вогнегасної речовини, кг					пересувний вогнегасник із зарядом вогнегасної речовини, кг			
			5	6	8	9	12	20	50	100	150
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I. Приміщення категорій А, Б, а також В з наявністю горючих газів і рідин											
1.1	до 25 включно	А, В, С, Е	2	2	1	1	1	-	-	-	-
1.2	більше 25 до 50 включно	А, В, С, Е	3	3	2	2	2	-	-	-	-
1.3	більше 50 до 150 включно	А, В, С, Е	4	4	3	3	2	1	-	-	-
1.4	більше 150 до 250 включно	А, В, С, Е	6	6	4	4	3	2	1	-	-
1.5	більше 250 до 500 включно	А, В, С, Е	8	8	6	6	4	3	2	1	-
1.6	більше 500 до 1000	А, В, С, Е	16	16	12	12	8	4	3	2	1

	ВКЛЮЧНО										
1.7	більше 1000	А, В, С, Е	На першу 1000 м ² площі числові значення кількості вогнегасників згідно з позицією 1.6 таблиці; на кожні наступні: 50 м ² - згідно з позицією 1.2 таблиці; 150 м ² - згідно з позицією 1.3 таблиці; 250 м ² - згідно з позицією 1.4 таблиці; 500 м ² - згідно з позицією 1.5 таблиці; 1000 м ² - згідно з позицією 1.6 таблиці.								

II. Приміщення категорій В за відсутності горючих газів і рідин

2.1	до 50 включно	А, Е	2	2	1	1	1	-	-	-	-
2.2	більше 50 до 100 включно	А, Е	3	3	2	2	2	-	-	-	-
2.3	більше 100 до 300 включно	А, Е	4	4	3	3	2	1	-	-	-
2.4	більше 300 до 500 включно	А, Е	6	6	4	4	3	2	1	-	-
2.5	більше 500 до 1000 включно	А, Е	9	9	7	7	5	3	2	1	-
2.6	більше 1000	А, Е	На першу 1000 м ² площі числові значення кількості вогнегасників згідно з позицією 2.5 таблиці; на кожні наступні: 50 м ² - згідно з позицією 2.1 таблиці; 100 м ² - згідно з позицією 2.2 таблиці; 300 м ² - згідно з позицією 2.3 таблиці; 500 м ² - згідно з позицією 2.4 таблиці; 1000 м ² - згідно з позицією 2.5 таблиці.								

III. Приміщення категорії Г

3.1	до 50 включно	В, С	2	2	1	1	1	-	-	-	-
3.2	більше 50 до 100 включно	В, С	3	3	2	2	2	-	-	-	-

3.3	більше 100 до 300 включно	В, С	5	5	3	3	2	1	-	-	-
3.4	більше 300 до 500 включно	В, С	7	7	4	4	3	2	1	-	-
3.5	більше 500 до 1000 включно	В, С	11	11	7	7	5	3	2	1	-
3.6	більше 1000	В, С	На першу 1000 м ² площі числові значення кількості вогнегасників згідно з позицією 3.5 таблиці; на кожні наступні: 50 м ² - згідно з позицією 3.1 таблиці; 100 м ² - згідно з позицією 3.2 таблиці; 300 м ² - згідно з позицією 3.3 таблиці; 500 м ² - згідно з позицією 3.4 таблиці; 1000 м ² - згідно з позицією 3.5 таблиці.								
IV. Приміщення категорій Г, Д											
4.1	до 50 включно	А, Е	2	2	1	1	1	-	-	-	-
4.2	більше 50 до 150 включно	А, Е	3	3	2	2	2	-	-	-	-
4.3	більше 150 до 500 включно	А, Е	4	4	3	3	2	1	-	-	-
4.4	більше 500 до 1000 включно	А, Е	6	6	4	4	3	2	1	-	-
4.5	більше 1000	А, Е	На першу 1000 м ² площі числові значення кількості вогнегасників згідно з позицією 4.4 таблиці; на кожні наступні: 50 м ² - згідно з позицією 4.1 таблиці; 150 м ² - згідно з позицією 4.2 таблиці; 500 м ² - згідно з позицією 4.3 таблиці; 1000 м ² - згідно з позицією 4.4 таблиці.								

Примітки:

1. Знаком «-» позначені порошкові вогнегасники, які не допускаються для оснащення зазначених приміщень.

2. За наявності в приміщенні можливості виникнення пожеж різних класів кількість вогнегасників обирається за одним із класів, для якого ця кількість більша.
3. Мінімальна кількість порошкових вогнегасників визначає собою вибір однієї з позицій, відображених у графах 4-12.
4. Оснащення порошковими вогнегасниками для гасіння пожеж класу D слід проводити із дотриманням галузевих норм, погоджених у встановленому порядку.

1.6	більше 500 до 1000 включно	A	-	-	-	16	6	4	3	2	
		B	-	-	-	12	6	4	3	2	
1.7	Більше 1000	A	На першу 1000 м ² площі числові значення кількості вогнегасників згідно з позицією 1.6 таблиці; на кожні наступні: 50 м ² - згідно з позицією 1.2 таблиці; 150 м ² - згідно з позицією 1.3 таблиці; 250 м ² - згідно з позицією 1.4 таблиці; 500 м ² - згідно з позицією 1.5 таблиці; 1000 м ² - згідно з позицією 1.6 таблиці.								
		B									

Розділ II. Приміщення категорій В за відсутності горючих рідин

2.1	до 50 включно	A	4	4	2	2	-	-	-	-	
2.2	більше 50 до 100 включно	A	8	8	4	3	1	-	-	-	
2.3	більше 100 до 300 включно	A	12	12	6	4	2	1	-	-	
2.4	більше 300 до 500 включно	A	-	-	8	6	3	2	1	-	
2.5	більше 500 до 1000 включно	A	-	-	14	10	4	3	2	1	
2.6	більше 1000	A	На першу 1000 м ² площі числові значення кількості вогнегасників згідно з позицією 2.5 таблиці; на кожні наступні: 50 м ² - згідно з позицією 2.1 таблиці; 100 м ² - згідно з позицією 2.2 таблиці; 300 м ² - згідно з позицією 2.3 таблиці; 500 м ² - згідно з позицією 2.4 таблиці; 1000 м ² - згідно з позицією 2.5 таблиці.								

III. Приміщення категорії Г

3.1	до 50 включно	B	3	3	2	1	-	-	-	-
3.2	більше 50 до 100 включно	B	5	5	3	2	1	-	-	-

3.3	більше 100 до 300 включно	В	8	8	5	3	2	1	-	-
3.4	більше 300 до 500 включно	В	11	11	7	4	3	2	1	-
3.5	більше 500 до 1000 включно	В	-	-	12	7	4	3	2	1
3.6	більше 1000	В	На першу 1000 м ² площі числові значення кількості вогнегасників згідно з позицією 3.5 таблиці; на кожні наступні: 50 м ² - згідно з позицією 3.1 таблиці; 100 м ² - згідно з позицією 3.2 таблиці; 300 м ² - згідно з позицією 3.3 таблиці; 500 м ² - згідно з позицією 3.4 таблиці; 1000 м ² - згідно з позицією 3.5 таблиці.							
IV. Приміщення категорій Г; Д										
4.1	до 50 включно	А	4	4	2	2	-	-	-	-
4.2	більше 50 до 150 включно	А	8	8	4	3	1	-	-	-
4.3	більше 150 до 500 включно	А	12	12	6	4	2	1	-	-
4.4	більше 500 до 1000 включно	А	16	16	8	6	3	2	1	-
4.5	більше 1000	А	На першу 1000 м ² площі числові значення кількості вогнегасників згідно з позицією 4.4 таблиці, на кожні наступні: 50 м ² - згідно з позицією 4.1 таблиці, 150 м ² - згідно з позицією 4.2 таблиці, 500 м ² - згідно з позицією 4.3 таблиці, 1000 м ² - згідно з позицією 4.4 таблиці.							

Примітки: 1. Знаком « - » позначені водяні та водопінні вогнегасники, які не допускаються для оснащення зазначених приміщень.

2. За наявності в приміщенні можливості виникнення пожеж різних класів кількість вогнегасників обирається за одним із класів, для якого ця кількість більша.
3. Для гасіння пожеж класу В слід застосовувати водяні вогнегасники із зарядом води з добавками, що забезпечують гасіння пожеж класу В.
4. Мінімальна кількість водяних або водопінних вогнегасників визначає собою вибір однієї з позицій, відображених у графах 4-11.
5. Оснащення водяними вогнегасниками, що містять воду з сольовими добавками для гасіння пожеж класу F, слід проводити разом із дотриманням галузевих норм, погоджених у встановленому порядку.

Додаток 6
до Правил експлуатації
та типових норм належності
вогнегасників
(пункт 4 розділу V)

НОРМИ
належності газових вогнегасників для виробничих і
складських будинків та приміщень промислових
підприємств

№ з/п	Гранична захищувана площа, м ²	Клас можливої пожежі	Мінімальна кількість газових вогнегасників						
			переносний вогнегасник із зарядом вогнегасної речовини, кг		пересувний вогнегасник із зарядом вогнегасної речовини, кг				
			3,5	5	7	14	18	28	56
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Приміщення категорій А, Б, а також В з наявністю горючих рідин									
1.1	до 25 включно	В, Е	4	4	1	-	-	-	-
1.2	більше 25 до 50 включно	В, Е	8	8	2	1	-	-	-
1.3	більше 50 до 150 включно	В, Е	13	13	3	2	1	-	-
1.4	більше 150 до 250 включно	В, Е	-	-	4	3	2	1	-
1.5	більше 250 до 500 включно	В, Е	-	-	-	4	3	2	1
1.6	більше 500 до 1000	В, Е	-	-	-	-	4	3	2

	включно								
1.7	більше 1000	В, Е	На першу 1000 м ² площі числові значення кількості вогнегасників згідно з позицією 1.6 таблиці; на кожні наступні: 50 м ² - згідно з позицією 1.2 таблиці; 150 м ² - згідно з позицією 1.3 таблиці; 250 м ² - згідно з позицією 1.4 таблиці; 500 м ² - згідно з позицією 1.5 таблиці; 1000 м ² - згідно з позицією 1.6 таблиці.						
II. Приміщення категорії Г									
2.1	до 50 включно	В, Е	4	4	1	-	-	-	-
2.2	більше 50 до 100 включно	В, Е	8	8	2	1	-	-	-
2.3	більше 100 до 300 включно	В, Е	13	13	3	2	1	-	-
2.4	більше 300 до 500 включно	В, Е	-	-	4	3	2	1	-
2.5	більше 500 до 1000 включно	В, Е	-	-	-	4	3	2	1
2.6	більше 1000	В, Е	На першу 1000 м ² площі числові значення кількості вогнегасників згідно з позицією 2.5 таблиці; на кожні наступні: 50 м ² - згідно з позицією 2.1 таблиці; 100 м ² - згідно з позицією 2.2 таблиці; 300 м ² - згідно з позицією 2.3 таблиці; 500 м ² - згідно з позицією 2.4 таблиці; 1000 м ² - згідно з позицією 2.5 таблиці.						

Примітки:

1. Знаком «-» позначені газові вогнегасники, які не допускаються для оснащення зазначених приміщень.
2. За наявності в приміщенні можливості виникнення пожеж різних класів кількість вогнегасників обирається за одним із класів, для якого ця кількість більша.
3. Мінімальна кількість газових вогнегасників визначає собою вибір однієї з позицій, відображених у графах 4-10.

Додаток 7
до Правил експлуатації
та типових норм належності
вогнегасників
(пункт 4 розділу V)

НОРМИ
належності вогнегасників для гаражів та автомайстерень

№ з/п	Кількість місць стоянки автомобілів у боксі гаража	Мінімальна кількість вогнегасників одного з типів*		
		порошковий	водяний**	водопінний
1	2	3	4	5
1	до 10	один ВП-5 або один ВП-6	два ВВ-9	два ВВП-9
2	більше 10	На кожні наступні 15 місць стоянки мінімальна кількість вогнегасників визначається згідно з позицією 1 цих Норм.		

* Мінімальна кількість вогнегасників визначає собою вибір однієї з позицій, відображених у графах 3-5.

** Водяний вогнегасник із зарядом, придатним для гасіння пожеж класів А та В.

Примітка. Додатково гаражі та автомайстерні можуть оснащуватися ВВПА з масою заряду 400 г і більше.

Додаток 8
до Правил експлуатації
та типових норм належності
вогнегасників
(пункт 4 розділу V)

ПРИДАТНІСТЬ
переносних і пересувних вогнегасників до гасіння пожеж
різних класів та діапазони температур їх експлуатації

Тип вогнегасника	Перелік класів пожеж*						Діапазон температур експлуатації, не менше
	A	B	C	D	F	E	
Порошковий	+	+	+	+	-	+	від мінус 20 °С до плюс 50 °С, або від мінус 30 °С до плюс 50 °С, або від мінус 40 °С до плюс 50 °С, або від мінус 50 °С до плюс 50 °С
Водопінний	+	+	-	-	-	-**	від плюс 5 °С до плюс 50 °С, або від 0 °С до плюс 50 °С, або від мінус 10 °С до плюс 50 °С, або від мінус 20 °С до плюс 50 °С
Водяний	+	+***	-	-	+****	-**	від плюс 5 °С до плюс 50 °С, або від 0 °С до плюс 50 °С, або від мінус 10 °С до плюс 50 °С, або від мінус 20 °С до плюс 50 °С *****
Газовий	-	+	-	-	-	+	від мінус 20 °С до плюс 50 °С

* Класи пожеж: А - горіння твердих речовин; В - горіння рідких речовин; С - горіння газоподібних речовин; D - горіння металів; F - горіння горючих речовин, таких як рослинні та тваринні олії і жири в обладнанні для приготування їжі.

** Використання, небезпечне для життя людини.

*** Для водяних вогнегасників із зарядом води з добавками, що забезпечують гасіння пожеж класу В.

**** Для водяних вогнегасників із зарядом води з сольовими добавками, що забезпечує гасіння пожеж класу F.

***** Для водяних вогнегасників із зарядом води з морозостійкими добавками.

Знак “+” означає придатність вогнегасника для гасіння пожежі цього класу; знак “-” означає непридатність для гасіння пожежі цього класу.

Примітка.

ВВПА можуть застосовуватися для гасіння пожеж класів А, В та Е з діапазоном температур експлуатації від мінус 10 °С до плюс 50 °С у разі дотримання умов його зберігання безпосередньо до моменту використання.

Додаток 9
до Правил експлуатації
та типових норм належності
вогнегасників
(пункт 3 розділу VI)

КОЕФІЦІЄНТИ
ефективності вогнегасників за їх вогнегасною здатністю
щодо гасіння модельних вогнищ пожеж класів А та В

№ з/п	Тип та позначення вогнегасника		Коефіцієнт ефективності вогнегасника за його вогнегасною здатністю щодо гасіння модельного вогнища пожежі	
			класу А	класу В
1	2	3	4	5
1	Водяний	ВВ-2	2	2*
		ВВ-3	2	3*
		ВВ-5; ВВ-6	2	5*
		ВВ-9	4	8*
		ВВ-12	6	13*
2	Водопінний	ВВП-6	2	5
		ВВП-9	4	8
		ВВП-12	6	13
		ВВП-50	8	17
		ВВП-100	12	22
		ВВП-150	20	35
3	Газовий	ВВК-1,4; ВВК-2	0	2
		ВВК-3,5; ВВК-5	0	3
		ВВК-7	0	5

		ВВК-14; ВВК-18	0	6
		ВВК-28	0	8
		ВВК-56	0	13
4	Порошковий	ВП-2	2	2
		ВП-3	4	3
		ВП-4	4	5
		ВП-5	6	8
		ВП-6	6	8
		ВП-8	8	13
		ВП-9	8	13
		ВП-12; ВП-20	12	17
		ВП-50	20	22
		ВП-100	30	35
		ВП-150	40	58

* Для водяних вогнегасників із зарядом води з добавками, що забезпечують гасіння пожеж класу В.

Додаток 10
до Правил експлуатації
та типових норм належності
вогнегасників
(пункт 4 розділу VI)

ПЕРЕЛІК
об'єктів різного призначення, які мають бути оснащені
переносними вогнегасниками

№ з/п	Тип та позначення вогнегасника		Найменування об'єктів, які рекомендується оснащувати переносними вогнегасниками
1	2	3	4
1	Водяний	ВВ-2*, ВВ-5, ВВ-6	Громадські будинки та споруди, квартири житлових будинків, приміщення гуртожитків, будинки індивідуальної забудови, кіоски
		ВВ-9, ВВ-12	Виробничі, сільськогосподарські, складські та лабораторні будинки і приміщення, адміністративні, побутові будинки і приміщення та споруди промислових підприємств, громадські будинки та споруди, гаражі та автомайстерні
2	Водопінний	ВВП-6	Громадські будинки та споруди, квартири житлових будинків, приміщення гуртожитків, будинки індивідуальної забудови, кіоски
		ВВП-9, ВВП-12	Виробничі, сільськогосподарські, складські та лабораторні будинки і приміщення, адміністративні, побутові будинки і приміщення та споруди промислових підприємств, громадські будинки та споруди, гаражі та автомайстерні
3	Газовий**	ВВК-1,4, ВВК-2	Громадські будинки та приміщення з наявністю оргтехніки, приміщення обчислювальних центрів, споруди промислових підприємств
		ВВК-3,5, ВВК-5	Громадські будинки, споруди та приміщення з наявністю оргтехніки, приміщення обчислювальних центрів, споруди промислових підприємств
4	Порошковий***	ВП-2, ВП-3, ВП-4	Квартири житлових будинків, приміщення гуртожитків, будинки індивідуальної забудови, приміщення для зберігання автотранспорту, що розташовані у

		підвальних та цокольних поверхах житлових будинків, пересувні ремонтні майстерні та лабораторії
	ВП-5, ВП-6, ВП-9, ВП-12	Виробничі, сільськогосподарські, складські та лабораторні будинки і приміщення, адміністративні, побутові будинки і приміщення та споруди промислових підприємств, громадські будинки та споруди, гаражі та автомайстерні

* Приміщення з наявністю горючих речовин, таких як рослинні та тваринні олії і жири в обладнанні для приготування їжі, додатково рекомендовано оснащувати водяними вогнегасниками ВВ-2, призначеними для гасіння пожеж класу F.

** Застереження щодо використання газових вогнегасників: при гасінні пожежі в приміщенні необхідно враховувати можливість зниження вмісту кисню в повітрі приміщення нижче гранично допустимого значення.

*** Порошкові вогнегасники слід використовувати після евакуації людей з приміщення.

Примітка. Додатково будинки адміністративного та побутового призначення і громадські будинки, квартири багатоквартирних житлових будинків та будинки індивідуальної забудови, виробничі і складські будинки та приміщення промислових підприємств, гаражі та автомайстерні, кіоски та торговельні місця можуть оснащуватися ВВПА з масою заряду 400 г і більше.

Додаток 11
до Правил експлуатації
та типових норм належності
вогнегасників
(пункт 4 розділу VI)

ПЕРЕЛІК
об'єктів різного призначення, які мають бути оснащені
пересувними вогнегасниками

№ з/п	Тип та позначення вогнегасника		Найменування об'єктів, які рекомендується оснащувати переносними вогнегасниками
1	2	3	4
1	Водопінний	ВВП-50, ВВП-100, ВВП-150	Виробничі, сільськогосподарські, складські будинки і приміщення та споруди промислових підприємств, склади нафти та нафтопродуктів, автозаправні станції
2	Газовий*	ВГ(ВВК)-14, ВГ(ВВК)-18, ВГ(ВВК)-28, ВВК-56	Споруди промислових підприємств та енергетичних об'єктів, склади нафти та нафтопродуктів, автозаправні станції
3	Порошковий**	ВП-20, ВП-50, ВП-100, ВП-150	Виробничі, сільськогосподарські, складські будинки і приміщення, споруди промислових підприємств, гаражі та автомайстерні, склади нафти та нафтопродуктів, автозаправні станції

* Застереження щодо використання газових вогнегасників: при гасінні пожежі в приміщенні необхідно враховувати можливість зниження вмісту кисню в повітрі приміщення нижче гранично допустимого значення.

** Порошкові вогнегасники слід використовувати після евакуації людей з приміщення.